

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

עמ"ש 21-01-21456 ל. נ' א.

בפני כבוד השופטת בכירה מ. ברנט, אב"ד
כבוד השופטת ו. פלאוט
כבוד השופט צ. ויצמן

מערער מ. ל.
עו"ד אביטל קזלו
נגד
משיבה מ. א.
עו"ד רונית חורש

פסק דין

ערעור על החלטת בית המשפט לענייני משפחה בפ"ת (כב' הש' מ. אליהו) מיום 29.11.20, במסגרתו הפחית בית המשפט את שיעור חיובו של המערער במזונות ילדיו הקטינים בהתייחס להרחבת זמני השהות שלו עם ילדיו והעמידו על 900 ₪ לכל קטין, זאת בנוסף על חלקו במדור הקטינים, וכן דחה את תביעתו לחיוב המשיבה בדמי שימוש ולחיוב המשיבה בפיצוי בגין עיכוב פירוק השיתוף בביתם.

הנדרש לנדון

1. הצדדים נישאו בשנת 2006 והתגרשו בשנת 2014. לצדדים שלושה ילדים בני 14, 12 ו-9.5 שנים.

ביום 4.11.14, ניתן תוקף של פסק דין להסכם הגירושין שערכו הצדדים, במסגרתו הוסדר הפירוד הפיזי והממוני בניהם. נקבעה תקופת זכות מגורי המשיבה והילדים בבית הצדדים בא. (להלן- הבית או בית הצדדים), נקבע המנגנון למכירת הנכס בתום התקופה, וכך גם נקבעה בהסכם תכנית הורית לחלוקת זמני שהות ותוכנית כלכלית ובכללה מזונות ומדור הילדים.

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

עמ"ש 21456-01-21 ל. נ' א.

כן נקבע כי המשמורת בקטינים תהא לאימם, המשיבה, ונקבעו למערער זמני שהות מצומצמים עם הקטינים ללא לינה וכי המערער יישא במזונות בשיעור של 1,300 ₪ עבור כל קטין.

2. מכירת בית הצדדים התעכבה מטעמים שונים אשר לגביהם חלוקים הצדדים.

מכל מקום, בחודש דצמבר 2017 הנתבעת נישאה לאחר. ביום 18.6.18 הגיש המערער תביעה לדמי שימוש ראויים (תלה"מ 18-06-418), וכן תביעה לאכיפת הסכם ולקביעת הליכי ביצועו לפי סעיף 7 לחוק בית המשפט לענייני משפחה התשנ"ה-1995, במסגרתה ביקש כי בית המשפט יורה על פירוק השיתוף בזכויות הצדדים בבית באופן מידי בהתאם להסכם הגירושין וכן יורה על סילוק ידה של המשיבה מהבית בהקדם האפשרי (תלה"מ 18-06-41775).

ביום 3.7.18 הוסיף המערער והגיש תביעה לביטול / הפחתת דמי מזונות (תלה"מ 7733-18-07) ותביעה לשינוי משמורת- זמני שהות (תלה"מ 18-07-7767).

3. ביום 25.11.18, ניתן צו לפירוק השיתוף בדירת הצדדים ומונה עוה"ד עודד אונגר ככונס נכסים למכירת הדירה וזאת בהתאם להוראת סעיף 77 להסכם הגירושין שקיבל תוקף של פסק דין.

ביום 6.5.19 אושר הסכם מכר אגב גירושין במסגרת כינוס נכסים, שחתם כונס הנכסים עם המשיבה ביום 10.4.19 בקשר לרכישת מלוא זכויות המערער בבית המשפט ראה בכך סיום ומענה לתביעת המערער להליכי ביצוע ואכיפת ההסכם.

להלן נביא את קביעותיו האחרות של בית משפט קמא בפסק דינו בכל הקשור לתביעות שהוגשו על ידי המערער.

פסק דינו של בית משפט קמא

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

עמ"ש 21-01-21456 ל. נ' א.

4. בכל הקשור לסוגיית המשמורת וזמני השהות אימץ בית המשפט את המלצות תסקיר רשויות הרווחה מיום 4.3.19 הקובע את משמורת הקטינים בידי המשיבה ומאיך ממליץ על הסדרי שהות מורחבים למערער כפי שהוסכם במהלך השנים בין הצדדים. כך צוין כי בשנת 2016, כשנתיים אחר חתימת הסכם הגירושין, עבר המערער להתגורר בקרבת הילדים וזמני השהות שלו הורחבו בהסכמה ע"י הצדדים, וכי כיום הילדים שוהים אצל המערער ביום ג' (כל שבוע) כולל לינה, ביום ה' (לסירוגין) וסופ"ש ארוך (לסירוגין) (היינו חלוקה של 5:9 לכל 14 יום).

5. בצד האמור, בית המשפט ציין כי מחקירת המערער עולה באופן ברור ומובהק כי על אף הצהרותיו, בפועל – הוא אינו רואה את עצמו כבעל אחריות הורית שווה. בית המשפט התרשם כי "כל התעסקותו של האב בהקשר שבנדון מתמקדת בפן הטכני-הצהרתי-הגדרתי, ולא במהות האחריות המשותפת, כפי שעותר לה", כך צוין כי המערער מסרב לאסוף את הקטינים ממסגרות החינוך אלא בשעה 14:30 מבית המשיבה, למרות שאינו עובד ביום שישי. בית המשפט שוכנע כי התעקשות המערער לקבלת כותרת של "משמורת משותפת", תחת שיפעל להרחבה בפועל של זמני השהות, מלמדת כי תביעתו לעניין זה אינה כנה.

מתוך שכך אישר בית המשפט, כאמור, את המלצות תסקיר רשויות הרווחה מ 4.3.19 והורה כי המשמורת תהא למשיבה, כאשר זמני השהות עם הקטינים יהיו כמפורט מעלה.

6. בכל הקשור לתביעת המערער להפחתת שיעור חיובו במזונות הקטינים, קבע בית המשפט כי יש צורך בהוכחת שינוי נסיבות עובדתי מהותי לצורך בחינת שיעור המזונות בשנית אחר שניתן פסק דין בסוגיה זו המאמץ את הסכמות הצדדים בהסכם הגירושין.

בית המשפט מצא כי לא חל שינוי במקום עבודתו של המערער - במכללה לשוטרים, או בהיקף עבודתו וכי הכנסתו אף גדלה במעט, המערער אף רכש בית בעלות של 2.45 מיליון ₪ ויש ברשותו קרן השתלמות בשיעור של 100,000 ₪, וכי החל מספטמבר 2016 הופחת, בהסכמת הצדדים, חיובו במזונות הקטינים בסך של 500 ₪ לחודש,

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

עמ"ש 21456-01-21 ל. נ' א.

באופן שהוא נדרש לשלם למזונותיהם סך של 3,400 ₪ לחודש במקום 3,900 ₪ לחודש כפי שנקבע מלכתחילה בהסכם הגירושין. השינוי הנזכר נעשה, כאמור, בהסכמת הצדדים לאחר שהורחבו זמני השהות של המערער עם הקטינים.

כך מצא בית המשפט כי המשיבה הפחיתה את הכנסתה במכוון משיעור של 12,000 ש"ח לחודש לשיעור של כ- 9,000 ₪, וכי למעשה לא נמצא לדבר הצדקה ואין לקבוע כי חלה גריעה בכושר השתכרותה. כך נמצא כי היא חולקת בשווה עם בעלה מנישואין שניים את הוצאות אחזקת הבית כאשר יש בבעלותה נכס השווה כ- 2.1 מליון ₪ (יצוין כי מדובר בבית הצדדים, אשר המשיבה טענה כי נרכש על ידי תמורת סך העולה על 2.6 מליון ₪. לטענת המערער זכויותיו נרכשו ע"י בעלה של המשיבה). בנסיבות אלו סבר בית המשפט כי אין צורך בהפחתה נוספת של סכום המזונות. יחד עם זאת, ומכיוון שביום 24.6.19 ניתנה החלטת כב' ביהמ"ש המחוזי, במסגרת בר"ע שהוגשה ע"י המערער (רמ"ש 55474-04-19), ובה נקבע כי לעת עתה יישא המערער במזונותיהם הזמניים של הקטינים בשיעור של 900 ₪ לכל קטין וזאת החל מיום הגשת התביעה (יוני 2018) ועד למתן פסק הדין בתביעה להפחתת מזונות, מצא בית משפט קמא להותיר קביעה זו על כנה ולהורות כי החל מחודש נובמבר 2020 ימשיך המערער ויישא במזונות כל אחד מילדיו בסך של 900 ₪. כמו כן הוסיף בית המשפט וחייב את המערער במדור הקטינים בשיעור יחסי (50% לשלושה ילדים, 40% לשני ילדים ו- 30% לילד אחד) ממחצית גובה ההחזר החודשי של המשכנתא שהוערכה ע"י בית המשפט בשיעור של 4,460 ₪ לחודש (ב"כ הצדדים הבהירו בדיון שהתקיים לפנינו כי מדובר בסכום של 1,000 ₪ נוכח הוראות הסכם הגירושין לפיו לא יחויב המערער ברכיב המדור סך העולה על 1,000 ₪ בחודש).

ביום 17.2.21 ולבקשת המשיבה השלים בית המשפט את פסק דינו וקבע כי חיוב המדור יחל בחודש 11/19.

7. בכל הקשור לחיוב בדמי שימוש ציין בית המשפט כי כבר בחודש נובמבר 2017 עתר המערער לפירוק השיתוף בבית ומכירתו בהתאם לתנאי ההסכם ואולם לא נמצא באופן ברור כי העיכוב במכירתו הורתו במחדלי המשיבה עד למועד זה.

בית המשפט הוסיף וקבע כי מעת שכשל ניסיון הצדדים למכור הבית בכוחות עצמם לא נותר לצדדים אלא למכור את הבית באופן כפוי – כפי הוראת סעיף 77 להסכם

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

עמ"ש 21-01-21456 ל. נ' א.

הגירושין, דהיינו באמצעות עו"ד עודד אונגר, כונס הנכסים, שהצדדים מינו באופן בלתי חוזר בהסכם הגירושין. מינוי כונס הנכסים כנ"ל אמור היה להיכנס לתוקפו בחלוף חצי שנה ממועד ההודעה של אחד מהם על רצונו במכירת הבית, דהיינו, במאי 2018. ממועד זה מצא בית המשפט כי המשיבה לא אפשרה למכור את הבית כעולה מהסכמות הצדדים, ובכך למעשה הפרה את הסכם הגירושין. ואולם בצד זה סבר בית המשפט כי הוראת סע' 54 להסכם הגירושין המורה - "כל עוד יתגוררו מ. (=המשיבה) והילדים בבית המשותף... יהיה פטור מ. (=המערער) מתשלום מדור", יש בה ללמד על הסכמת הצדדים לפטור מתשלום דמי שימוש, בית המשפט סבר כי מגוריה של המשיבה חינם-אין-כסף בבית השייך במחציתו גם למערער הובאו בחשבון ונכללו כ"עסקת חבילה", כחלק אינטגרלי מהסכמה כוללת בעניין פטור המערער מתשלום מדור ילדיו – וזאת, כל עוד הם מתגוררים עם אמם בבית. בית המשפט סבר כי העובדה שהמשיבה, בעלה החדש ושלושת ילדיו מאחרת המשיכו להתגורר בנכס של המערער, אין בה ללמד בהכרח על חיוב בדמי שימוש שכן המשיבה עשתה למעשה שימוש בחלקה שלה בנכס. מתוך שכך דחה בית המשפט את התביעה לדמי שימוש.

בית המשפט הוסיף וחייב את המשיבה בהוצאות משפט בסך של 7,500 ₪.

מכאן הערעור.

תמצית טענות המערער

8. שגה בית משפט קמא בקובעו כי תביעת המערער לאכיפת הסכם הסתיימה עם מתן צו פירוק השיתוף לבית הצדדים שעה שהמערער עתר אף לפיצוי בגין הוצאות שונות שנגרמו לו בשל התנהלות המשיבה. כך הוכח שהמשיבה עיכבה את המכירה, כי היא ובעלה החדש מנעו מרוכשים פוטנציאליים לראות את הבית והסירו את שלטי המכירה של הבית, המשיבה נמנעה מהתקשרות עם מתווכים לצורך מציאת קונים פוטנציאליים ועוד. בשל התנהלותה של המשיבה הבית לא נמכר בשוק החופשי אלא בעזרת כונס לאחר תשלום שכר טרחתו, המערער נדרש אף לשכר טרחת באת כוחו לצורך הגשת תביעה לאכיפת ביצועו של הסכם הגירושין, נגרם לו הפסד מעליית שווי הדירות ועליית המדד ובסך הכול הוא מעריך את נזקיו בשיעור של 220,000 ₪.

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

עמ"ש 21456-01-21 ל. נ' א.

9. שגה בית המשפט בדחותו את התביעה לדמי שימוש. המשיבה לא פינתה את הבית במועד ולמעשה אפשרה לבעלה ולשלושת ילדיו להשתמש בנכס השייך מחציתו למערער. חלקו של המערער בדמי השימוש אשר הוערכו ע"י השמאי בשיעור של 2,450 ₪ קוזזו ע"י בית המשפט כנגד חלקו במדור הקטנים, על אף ששיעורם של דמי המדור נמוך בשיעור ניכר משיעור דמי השימוש הראויים. יש לפסוק למערער דמי שימוש מחודש 12/17 ועד למועד בו קיבל את מלוא תמורת חלקו בבית – 11/19.

10. שגה בית המשפט בדחייתו את תביעת המערער למשמורת משותפת ובקביעתו כי המערער פועל ממניעים טקטיים, כאשר המערער עבר להתגורר בא. בסמוך למקום מגורי ולימודי הקטינים אך ורק על מנת שיוכל לשהות עימם יותר. כך שגה בית המשפט בכך שאימץ את המלצות תסקיר רשויות הרווחה מחודש **מרץ 2019** ולא נעתר לבקשות המערער להורות לרשויות הרווחה על הגשת תסקיר עדכני, בהתייחס לבקשתו להרחבת הסדרי השהות באופן שיויוני לחלוטין.

11. שגה בית המשפט בקביעת שיעור המזונות בו יישא המערער על אף שינוי הנסיבות המהותי המתבטא בשינוי הסדרי השהות עם הקטינים, שינוי הסדרי השהות המשמעותי מצדיק כשלעצמו את שינוי החיוב במזונות אשר נקבע בהסכם הגירושין. כך שגה בקביעתו כי הצדדים הגיעו להסכמה מחודשת בכל הקשור להפחתה של 500 ₪ מסך המזונות לכלל הקטינים וכי הסכמה זו נותנת מענה לשינוי שחל בזמני השהיה, אחר שאף בית המשפט המחוזי דחה קביעה זו ברמ"ש 55474-04-19.

כן שגה בית המשפט בהתעלמו מהשינויים המהותיים בהוצאות המדור של כל אחד מהצדדים, שעה שהמערער נדרש לתשלומי מדור גבוהים אחר שרכש דירה בסמוך למגורי הקטינים ואילו הוצאות המדור של המשיבה קטנו בהתייחס לכך שבבית המשותף לה ולבעלה החדש מתגוררים גם הבעל, גם שלושת ילדיו מאחרת, וגם בנם המשותף וזאת לבד משלושת ילדיהם של הצדדים.

שגה בית המשפט בהתעלמו מכך שהמשיבה אינה ממצה את כושר השתכרותה וכי למעשה חסכה לעצמה את תשלומי המזונות ששולמו עד כה על ידי המערער.

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

עמ"ש 21456-01-21 ל. נ' א.

12. כן שגה בית המשפט בכך שלא פסק למערער סך הוצאות ראוי בין השאר בשל קבלת תביעתו להפחתת המזונות.

תמצית טענות המשיבה

13. אין עילה של ממש להתערבות בקביעותיו העובדתיות של בית משפט קמא ובכלל זה קביעותיו לעניין מחוייבותו של המערער להסדרי השהייה והעובדה שהמשיבה נושאת בעיקר נטל הטיפול בקטינים.

14. צדק בית משפט קמא בקביעתו כי לא הוכח שינוי נסיבות מהותי ומתוך שכך קביעת שיעור המזונות המופחת אף מקלה עם המערער ולמעשה נפסקה לפניו משורת הדין.

15. אין כל ממש בטענות המערער כי בית המשפט לא השלים את הנדרש בתביעת לאכיפת הסכם שכן בית המשפט נתן צו לפירוק שיתוף ומינה כונס נכסים. טענותיו הנזיקיות של המערער הועלו על ידו אך ורק בתצהיר העדות הראשית מטעמו ולא התבקשו כלל בכתב תביעתו.

16. לא נפלה כל טעות קביעת בית המשפט כי המשיבה אינה חבה בדמי שימוש למערער, שכן הדברים נובעים מהסכמות הצדדים בהסכם הגירושין.

***

אחר שעיינו עיין היטב בטענות הצדדים מצאנו כי יש לקבל את הערעור באופן חלקי. להלן נימוקינו -

הקביעות הנוגעות לתביעת המשמורת וזמני השהות ולתביעה להפחתת מזונות

17. בית משפט קמא בקביעתו את המשמורת וזמני השהות של הקטינים עם כל אחד מהורים נסמך על תסקיר רשויות הרווחה שהיה לפניו ועל התרשמותו מהצדדים עצמם וממחויבותו של כל אחד לטיפול בקטינים.

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

עמ"ש 21-01-21456 ל. נ' א.

קשה לקבל את קביעותיו של בית משפט קמא כאילו נסיונות המערער להרחיב את הקשר ואת זמני השהות עם ילדיו לוקים בחוסר תום לב ומתוך כוונה להקל על עצמו בהיבט הכספי. לא ניתן שלא להתרשם מהדרך המשמעותית שעשה המערער בכל הקשור לחידוש והרחבת הקשר עם ילדיו. המערער, אשר אין חולק כי מצבו הנפשי אחר פרידת הצדדים היה ירוד, ניאות בתחילה לזמני השהות של מספר שעות עם ילדיו ואולם אחר זמן ובעיקר אחר נישואי המשיבה לאחר, הוא התעשת, פנה להדרכה הורית, ובהסכמה עם המשיבה הרחיב את זמני השהות של ילדיו תוך שהוא מעביר את מקום מגוריו בסמוך למקום מגורי המשיבה על מנת להקל על הקטינים את מעברם מהורה להורה. מתוך שכך, אף אין לשלול בעתיד הרחבה נוספת של הסדרי השהות וקביעת אחריות הורית משותפת להורים.

בצד הערה זו, לסברתנו אין מקום להתערב בקביעת בית משפט קמא המאמצת את המלצות תסקיר רשויות הרווחה מיום 4.3.19 אשר ניתן במסגרתו של ההליך ולא היה מקום, תוך כדי ההליך לשוב ולהדרש לתסקירים נוספים. ככל שסבור המערער כי בשלה העת להרחבה נוספת של הסדרי השהות שומה עליו להגיש תביעה מתאימה לבית המשפט ואין מקום כי יעשה קפנדריה לעניין זה באמצעות ערכאת הערעור.

לפיכך, בשלב זה אין מקום להתערב בקביעות בית המשפט לעניין המשמורת, אף שדומה כי עניין זה איבד מ"זוהרו" וחשיבותו, כאשר ברור הדבר ששני ההורים אחראים לעניינם של הקטינים, וכי במסגרת אחריותם זו הם גם חולקים, בצורה כזו או אחרת, בזמני השהות עמם. כך לא מצאנו להתערב בזמני השהות שנקבעו על ידי בית משפט קמא בהתבסס על תסקיר רשויות הרווחה מיום 4.3.19, המלצות ששיקפו הסכמות בין הצדדים עד למועד מתן פסק הדין.

מתוך זמני השהות שנקבעו לצדדים עם הקטינים נבוא לסוגיה השנייה העומדת לפתחנו – תביעתו של המערער להפחתת חיובו במזונות הקטינים.

18. כעולה מתסקיר רשויות הרווחה מיום 4.3.19 ופסק דינו של בית משפט קמא הרי שחלוקת זמני השהות של הקטינים עם הוריהם היא ביחס של 5:9 בכל 14 יום.

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

עמ"ש 21-01-21456 ל. נ' א.

כמו כן נקבע ע"י בית משפט קמא כי השתכרות או כושר ההשתכרות והיכולת הכלכלית של הצדדים – היא דומה ושווה. המערער משתכר מעבודתו במכללת השוטרים סך של כ – 11,000 ₪ לחודש ואילו לגבי המשיבה, שלכאורה משכורתה פחתה מ 12,000 ₪ ל – 9,000 ₪, מצא בית משפט קמא כי הפחתה נעשתה מיוזמתה של המשיבה ואין בה ללמד על הפחתה ממשית בכושר השתכרותה. ואם כן יש לייחס לצדדים כושר השתכרות דומה, כאשר אף יכולתם הכלכלית דומה שכן המערער אומנם רכש בית אך עיקר תמורתו שולמה ממשכנתא ואילו המשיבה רכשה את בית הצדדים.

ואם כן – אף שלא ניתן להצביע על שינוי בכל הקשור לכושר השתכרותם של הצדדים ויכולתיהם הכלכליות מאז הסכם הגירושין הרי שבהחלט ניתן להצביע על שינוי מהותי בזמני השהות שלהם עם הקטינים, מזמני שהות מצומצמים בני מספר שעות שנקבעו בהסכם הגירושין לזמני שהייה מורחבים בהם המערער שווה עם ילדיו 5 לילות מתוך 14 יום. ודוק, את שינוי הנסיבות יש לבחון ביחס לפסק הדין המאשר את הסכם הגירושין בין הצדדים, הסכם הקובע, בין השאר, את שיעור חיובו של המערער במזונות הקטינים, ואין לבוחנו ביחס להסכמה זמנית בניהם, שכלל לא אושרה ע"י ערכאה שיפוטית, במסגרתה הוסכם על הפחתה מסויימת של 500 ש"ח במזונות כלל הקטינים.

19. ונחיד הדברים - בבע"מ 7670/17 פלונית נ. פלוני (2021) קבע בית המשפט העליון כי גם אחר שהתקבלה הלכת בית המשפט העליון בבע"מ 919/15, היוצרת מהפכה בתשלום מזונות הקטינים לבני זוג יהודיים, יש צורך בהוכחת שינוי נסיבות מהותי לצורך שינוי חיוב במזונות שנקבע קודם לאותה הלכה, וכי הלכת בע"מ 919/15 כשלעצמה אינה מהווה שינוי נסיבות לעניין זה. כך נקבע כי הדרישה בדבר שינוי הנסיבות המהותי בתביעות לשינוי גובה המזונות חלה הן כאשר החיוב נקבע בפסק דין שניתן לאחר הליך משפטי, הן כאשר מקור החיוב הינו בפסק דין שנתן תוקף להסכם גירושין כולל והן כאשר מדובר בפסק דין שאישר הסכם שעניינו מזונות בלבד, וכי אין בבע"מ 919/15 כדי לשנות מהלכה זו ויש להידרש לתנאי בדבר שינוי מהותי בנסיבות בשלושת המקרים באופן דומה.

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

עמ"ש 21456-01-21 ל. נ' א.

זאת ועוד - ככל שהתקיים שינוי נסיבות מהותי המצדיק את פתיחת תיק המזונות, על בתי המשפט לשקול בזהירות ובקפדנות את השפעת השינוי המהותי ביחס לסכום המזונות שנקבע בעבר. כך הבהיר בית המשפט העליון כי ראוי לבחון באופן מתוחם את הרכיב הספציפי שבו חל שינוי הנסיבות המהותי, וביחס אליו בלבד להחיל את העקרונות שנקבעו בהלכת 919/15, תוך חתירה, ככל הניתן, וככל שקיימת הצדקה, לצמצום היקף ההתדיינות. ככל שמדובר בשינוי באחד מרכיבי המזונות, אין מקום להחיל את הלכת 919/15 ביחס לכלל סכום המזונות, ולשנות באופן דרמטי את שיעור המזונות שהיה נהוג לאורך זמן, אלא יש לבחון רק את השינוי שחל בפרמטר הספציפי בהתאם להלכת בע"מ 919/15. עוד הובהר על ידי בית המשפט העליון כי שומה בעת בדיקת הטענה לשינוי נסיבות לבחון האם הטוען לכך בא בידים נקיות לבית המשפט ותוך קיום חובת תום הלב.

20. בנדון כאמור, לסברתנו השינוי המהותי בזמני השהות של המערער עם ילדיו הקטינים מהווה שינוי מהותי המצדיק התערבות בשיעור המזונות שהוסכם בהסכם הגירושין אשר קיבל תוקף של פסק דין, שכן מעורבתו הפיזית והכלכלית של המערער בגידול ילדיו הורחבה בשיעור ממשי ששומה עליו להשפיע אף על שיעור חיובו במזונות הקטינים. מעת שכך יש לבחון את שיעור המזונות על בסיס ההלכה שנקבעה בבע"מ 919/15.

מכאן נעבור לבחינת שיעור המזונות הראוי בנסיבות העניין.

21. כידוע שיעור מזונותיו של קטין המתגורר בשני בתים וממילא נדרש כי שני הוריו ידרשו לצרכים כפולים שישרתו אותו בשני הבתים הועמד בפסיקה על כ - 2,250 ₪ ואף מעבר לכך, הכל בהתחשב ברמת החיים לה הורגלו הקטינים (עמש (מרכז) 47781-05-21 - ג. נ' א. י. (2022); רמ"ש (מרכז) 59188-10-18 נ. נ' נ. (2018); עמ"ש 20634-04-18 (חיפה) פלוני נ' פלונית (2019); עמ"ש (חיפה) 56600-10-18 פלוני נ' פלונית (2019); עמ"ש (מרכז) 65692-11-19 ט. ט. נ' ל. צ. (2020) ועוד רבים אחרים).

בנדון כאשר עסקינן בשני הורים שלכל אחד מהם נכס למגורים בו יוכלו הילדים ללון יש להעריך את מזונות שלושת הילדים יחדיו בשיעור של 6,750 ₪ (היינו 2,250 ₪ * 3)

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

עמ"ש 21-01-21456 ל. נ' א.

3, שכן נוכח רמת החיים הנחזית של ההורים לא מצאנו להפחית את שיעור המזונות בשל מספר הקטינים) לסך זה יש לצרף רכיב מדור סביר, אשר יוערך על ידינו בשיעור של 1,250 ₪ לשלושה ילדים (סך זה מגלם במעוגל 25% מהמשכנתא המשולמת בגין ביתה של המשיבה, כפי שגם נקבע ע"י בית משפט קמא, ומתוך התחשבות כי מתגוררים בו אף בעלה וילדים אחרים – חלקם מרבית הזמן וחלקם מקצתו). ואם כן, כלל צרכי הקטינים כולל רכיב מדורים עולה כדי 8,000 ₪ לחודש.

מעת שנקבע כי יכולתם הכלכלית של הצדדים דומה הרי שכל אחד מהם חב לשאת במחצית מסך זה, היינו 4,000 ₪.

מכיוון שהקטינים שוהים עם המערער 5/14 מהזמן הרי שהוא נושא בסך של כ- 2,850 ש"ח במעוגל (8,000 ₪ * 5/14) וחב, אפוא, למשיבה סך של 1,150 ₪ (2,850-4,000 ₪) בגין שלושת הילדים לרבות מדורם. כיוון שאין להתעלם מכך שנטל המשיבה גדול בכל זאת מהנטל המוטל על המערער ומתוך הבהרת בית משפט העליון בבע"מ 7670/18 באשר לזהירות בה יש לנקוט בעת הפחתת החיוב במזונות יחס לחיוב משמעותי גבוה יותר על פי ההלכה שקדמה לבע"מ 919/15, הרי שלסברתנו יש לעגל ולהעמיד את חיובו החודשי של המערער במזונות ילדיו, באופן שיחוב למזונות כל אחד מילדיו סך של 500 ₪ ובסה"כ 1,500 ₪ לחודש לכלל הקטינים לרבות צרכי מדורם, זאת לבד מנשיאה במחצית הוצאות החינוך והבריאות.

אנו סבורים כי יש להחיל חיוב זה מכאן ואילך ואין מקום להורות למשיבה להשיב הפרשי מזונות ששולמו על ידי המערער ע"פ פסק דינו של בית משפט קמא עד עתה, וזאת בהתייחס, בין השאר, להבהרת הצדדים כי המערער לא שילם לידי המשיבה את רכיב המדור שנפסק על ידי בית משפט קמא בפסק דינו.

בכל הקשור לתביעות הנוגעות לאכיפת הסכם הגירושין ולתשלום דמימי שימוש

22. בית משפט קמא קבע כי המשיבה לא נהגה כראוי עת עיכבה את מימוש פירוק השיתוף ומכירת דירת הצדדים החל ממאי 2018 היינו שישה חודשים אחר שהיה מקום להפעיל את כונס הנכסים לצורך מכירת הבית כיוון שהצדדים לא הצליחו למוכרו

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

עמ"ש 21456-01-21 ל. נ' א.

בעצמם. והנה - על אף שכך לא מצא בית המשפט להורות על חיוב המשיבה בפיצוי המערער או בתשלום דמי שימוש לידו החל מתקופה זו ועד לרכישת הבית על ידה, למרות שבבית החלו להתגורר אף בעלה של המשיבה וילדיה, וזאת כיוון שלסברתו מהוראות הסכם הגירושין בין הצדדים משתמע כי הצדדים ויתרו על דרישת דמי השימוש בגין שימושה של המשיבה בבית.

איננו יכולים לקבל את הפרשנות שניתנה לעניין זה על ידי בית משפט קמא להוראות הסכם הגירושין.

23. עיון בהוראות ההסכם יש בו ללמד כי אין בו כל הוראה המבטלת ומאיינת זכות לכאורית לדמי שימוש ראויים כאשר מי מהצדדים עושה שימוש בחוסר תום לב בבית הצדדים שלא בהסכמת הצד שכנגד, הדבר אף נוגד את הדעת וההגיון וכי יעלה על הדעת שאחד הצדדים יוותר בדירה בניגוד לרצונו של האחר עד לאין סוף ולא ידרש לפצותו על כך ?

בנדון נקבע באופן חד משמעי על ידי בית המשפט כי אחר שהצדדים לא הצליחו למכור את הבית בכוחות עצמם ואחר שהמערער עמד על מכירתו שומה היה עליהם, ע"פ הסכמותיהם בהסכם הגירושין, למוכרו באמצעות כונס. בית המשפט הוסיף וקבע, ואנו מקבלים קביעתו זו, כי המשיבה פעלה בחוסר תום לב למשיכת ההליך, סירבולו ולמעשה איונו, כך נקבע כי היא הסירה שלטי מכירה, היא ובעלה מנעו מרוכשים לבדוק את הבית ועוד, כל זאת שעה שהם מתגוררים בבית שמחציתו שייכת למערער! ברי כי במצב דברים שכזה ראוי לפסוק למערער דמי שימוש ראויים, שהרי בזכויותיו שלו נעשה שימוש הן ע"י המשיבה, הן על ידי בעלה והן על ידי ילדי הבעל.

24. מומחה אשר מונה על ידי בית המשפט העריך את דמי השימוש הראויים בנכס בשיעור של 4,900 ₪ לחודש היינו חלקו של המערער בסך זה הוא מחצית – 2,450 ₪. המשיבה טענה כי יש לקזז מסך זה את חלקו במדור הקטינים ואולם אין ממש בטענה זו, שכן המערער הוסיף ונשא במחצית המשכנתא על בית הצדדים, עת, כאמור, התגוררו בו אף בעלה של המשיבה וילדיו שלו. המשכנתא שולמה למעשה מדמי שכירות שהתקבלו מהשכרת יחידת מגורים בבית לאחר, ואשר מטבעם של דברים

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

עמ"ש 21456-01-21 ל. נ' א.

שייכים לשני הצדדים. לפיכך אין לומר כי יש לקזז מדמי שימוש הראויים את חלקו של המערער במדור הקטינים שכן חלקו שולם בדרך האמורה.

למערער מגיעים דמי שימוש בבית מיום 5/18 שזו התקופה הסבירה למכירתו על ידי כונס (כמחצית השנה לאחר הדרישה למכירתו) ועד לקבלת מלוא תמורת הבית לידי המערער בחודש 11/19 היינו משך 18 חודשים ובסה"כ זכאי המערער לדמי שימוש בשיעור של 44,100 ש"ח (2,450 ₪* 18) בצירוף הפרשי הצמדה וריבית כדין מיום 1.11.19 ועד לתשלום בפועל.

איננו סבורים כי יש מקום להוסיף ולפצות את המערער בגין רכיבי נזק שונים אותם טען בערעורו, הן בשל כך שהדברים לא נתבעו כלל בכתב התביעה והן בשל כך שלסברתנו יש בדמי השימוש על מנת לכסות וליתן מענה לניזקו הממשי.

סוף דבר

25. הערעור מתקבל בחלקו, באופן הבא –

א. סכום המזונות אותו ישלם המערער למשיבה יעמוד מכאן ואילך על 500 ₪ לחודש לכל קטין כולל צרכי מדורו (1,500 ₪ לכלל הקטינים).

ב. החיוב הנזכר יחל ממועד פסק הדין ואילך כאשר בכל הקשור לחיוב העבר הרי שזה יהיה כפי שנקבע ע"י בית המחוזי רמ"ש 55474-04-19 (היינו 900 ₪ לכל קטין) מבלי שהמערער ידרש להוסיף לתקופה זו את רכיב המדור.

ג. שאר קביעות פסק הדין לעניין חיובי המזונות יותרו על כנן.

ד. המשיבה תשלם למערער בגין דמי שימוש ראויים סך של 44,100 ₪ בצירוף הפרשי הצמדה וריבית כדין מיום 1.11.19 ועד למועד התשלום בפועל.

ה. המשיבה תישא בהוצאות המערער בשיעור של 10,000 ₪.

בית המשפט המחוזי מרכז-לוד

עמ"ש 21456-01-21 ל. נ' א.

1. הערובה שהופקדה על ידי המערער תושב לידי באמצעות בא כוחו.

26. ניתן לפרסום ללא פרטי הצדדים.

ניתן היום, ט' אדר א' תשפ"ב, 10 פברואר 2022, בהעדר הצדדים

צבי ויצמן, שופט

ורדה פלאוט, שופטת

מיכל ברנט, שופטת בכירה
אב"ד